



Lehdistötiedote Luxemburg, 5. syyskuuta 2019

Tiedotusta kansalaisille on parannettava, jotta Euroopan komission järjestämät julkiset kuulemiset olisivat vaikuttavampia, toteavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että Euroopan komissio soveltaa EU:n säädösten ja toimintapolitiikkojen laatimis- ja arviointivaiheessa julkisiin kuulemisiin laadukasta toimintakehystä. Komission viimeaikoina toteuttamat julkiset kuulemiset, jotka sisältyivät tarkastettuun otokseen, olivat tarkastajien mukaan tuloksellisuudeltaan yleisesti ottaen tyydyttäviä. He suosittelevat kuitenkin, että komissio parantaa tiedotustaan kansalaisille ja laajentaa siten osallistujajoukkoa. Tarkastajat totesivat lisäksi, että komission olisi seurattava ja arvioitava vastauksia paremmin suojellakseen julkista kuulemisprosessia manipuloinnilta.

Komissio kuulee kansalaisia ja sidosryhmiä kaikilla EU:n toiminta-aloilla koko toimintapoliittisen syklin mittaan. Lisäksi kansalaiset ja sidosryhmät voivat esittää näkemyksiään kaikissa vaiheissa EU:n toimintapolitiikkojen käynnistämisestä asti niiden arviointivaiheeseen saakka komission ”Kerro mielipiteesi!” -portaalissa. Komissio toteuttaa vuosittain yli sata julkista kuulemistä.

Tarkastajat arvioivat, olivatko komission julkiset kuulemiset vaikuttavia kansalaisten ja sidosryhmien tavoittamisessa ja heidän näkemystensä hyödyntämisessä. He tutkivat joukon viimeaikaisia verkkokuulemisia, jotka koskivat muun muassa vuodenajoittaista kellonajan siirtoa, muuttoliikettä ja maatalouspolitiikkaa. Tarkastajat toteuttivat myös kyselytutkimuksen selvittääkseen, miten tyytyväisiä kuulemisiin osallistuneet henkilöt todellisuudessa olivat.

”Kansalaisten osallistuminen julkiseen kuulemisprosessiin on keskeisen tärkeää EU:n demokraattisen legitimitietin ylläpitämisen ja laadukkaiden lakien ja toimintapolitiikkojen laatimisen kannalta”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Annemie Turtelboom. ”Komission olisi aktiivisemmin edistettävä kansalaisten osallistumista ja parasta mahdollista kansalaisten tavoittamisen tasoa. Sen pitäisi tiedottaa osallistujille julkisten kuulemisten tuloksista.”

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus on saatavilla kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tarkastajat totesivat komission toimintakehyksen laadukkaaksi ja osallistujien olevan yleisesti ottaen tyytyväisiä julkiseen kuulemisprosessiin. Tarkastajat havaitsivat silti puutteita kuulemisiin liittyvissä komission tiedostustoimissa ja palautteen antamisessa.

Kuhunkin kuulemiseen osallistui vuonna 2018 keskimäärin 2 000 kansalaista. Luvussa ei ole otettu huomioon "kellojen siirtelystä" järjestettyä kuulemistä. Siihen saatiin ennätyselliset 4,6 miljoonaa vastausta, joista tosin valtaosa tuli yhdestä jäsenvaltiosta (Saksasta). Toisaalta tarkastajien poimimassa otoksessa havaittiin myös yksi julkinen kuuleminen, jossa osallistujia oli vain kolme. Tarkastajat katsovat tämän havainnollistavan sitä, että komission on kehitettävä tiedostustoimiaan. He suosittelevat, että komissio luo paremmat yhteydet toimistojensa ja jäsenvaltioiden viranomaisten välille, jotta julkisista kuulemisista voitaisiin levittää enemmän tietoa, ja että komissio mukauttaa viestintäkanaviaan mahdollisen osallistujajoukon laajentamiseksi ja tietopuutteiden korjaamiseksi. Tarkastajien mukaan kuulemisissa, joihin saatiin vähiten vastauksia, ei käytetty erilaisia viestintäkanavia kohderyhmien saavuttamiseksi, toisin kuin kuulemisissa, joissa saatiin eniten vastauksia.

Osallistujia oli enemmän myös tapauksissa, joissa kysely asetettiin saataville kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Tarkastajat eivät kuitenkaan havainneet selkeitä kriteereitä, joiden mukaan aloitteet luokiteltaisiin "laajan yleisen edun" mukaisiksi, jolloin ne olisi käännettävä. Tarkastajat kehottavat komissiota esittämään tällaisten aloitteiden ja ensisijaisten aloitteiden keskeiset asiakirjat 24:llä EU:n virallisella kielellä niin, että kansalaisten osallistuminen olisi mahdollisimman helppoa ja vaikuttavaa. Lisäksi kyselyt, jotka ovat toisinaan pitkiä ja monimutkaisia, olisi laadittava lukijaystävällisemmiksi.

Alustavat tiedot kuulemisen tarkoituksesta ja sen tulosten aiotusta käytöstä hyvin todennäköisesti kasvattaisivat osallistujamäärää ja parantaisivat vastausten laatua. Tarkastajat panivat merkille, että komissio ei aina ollut valmistellut ja julkaissut kuulemisstrategioita tai muita ennakkotietoja, ja kehottavat komissiota huolehtimaan tästä tulevaisuudessa.

Tarkastajat suosittelevat myös, että komissio antaa osallistujille nopeasti tietoja kuulemisten tuloksista. He havaitsivat, että vastaajille annettu palaute oli riittämätöntä. Tuloksista ei toisinaan raportoitu lainkaan tai raportoitiin vasta pitkän ajan kuluttua kuulemisen päättymisestä, ja usein palautetta annettiin ainoastaan englanniksi.

Vaikka komissio analysoi tiedot yleisesti ottaen tyydyttävästi, tarkastajat varoittavat vastausten aitouden varmentamiseksi tehtyjen tarkastusten vähäisestä määrästä. He kehottavat komissiota soveltamaan korkeita tietojenkäsittely- ja tietoturva vaatimuksia niin, että julkista kuulemisprosessia suojellaan tulosten manipuloinnilta. Tarkastajat suosittelevat lisäksi, että komissio arvioi systemaattisesti, saavutetaanko julkisilla kuulemisilla kaikki niille asetetut tavoitteet.

Toimittajille tiedoksi

OECD on luokitellut komission jäsentensä joukossa ensimmäiselle sijalle kansalaisten osallistamisessa lainsäädännön kehittämiseen. Euroopan parlamentti pyysi vuonna 2018 tilintarkastustuomioistuinta arvioimaan, miten kansalaiset voivat osallistua suoraan ja vaikuttaa EU:n lainsäädäntöprosessiin prosessin aikana.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille.

Erityiskertomus nro 14/2019 ””Kerro mielipiteesi!": Kansalaiset osallistuvat komission julkisiin kuulemisiin, mutta niihin liittyvät tiedotustoimet ovat puutteellisia” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä. Tarkastajat ovat aiemmin julkaisseet samaa aihepiiriä käsittelevät kertomukset paremmasta sääntelystä ja EU:n lainsäädännön soveltamisesta käytännössä.

Kertomusta koskevat tiedustelut

Damijan Fišer – Sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu

puhelin: (+352) 4398 45410 matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24